DE KINDEREN van den DRONKAARD.

Gevolgd naar de 8 Teekeningen van G. CRUIKSHANK

Hoe kan een kwade boom ooit goede vruchten dragen!
De appel rolt niet ver, dit weet men, van den stam,
Wie tot de flesch eenmaal uit zwakheid toevlucht nam,
Berokkent ook zijn kroost een reeks van kwade dagen.
Geen ster blinkt voor het kind des lagen dronkaards meer,
Het noodlot treft ook hem met al te wreede plagen,
En stort zijn offer in het diepst der afgronds neer.
Zoo blijft de sterke drank steeds aan het volksheil knagen.
Vermijdt daarom de flesch en haat den sterken drank,
Niet om U zelf alleen maar ook om uwe kinderen;
Een matig leven slechts kan vaak hun last verminderen,
Onmatigheid maakt U en ook uw kinderen krank.
W. METS TZN.

Met bijschriften door W. METS Tzn.

OK Met K

GEBROEDERS KOSTER. AMSTERDAM.

Imprd. Lith. Amst.

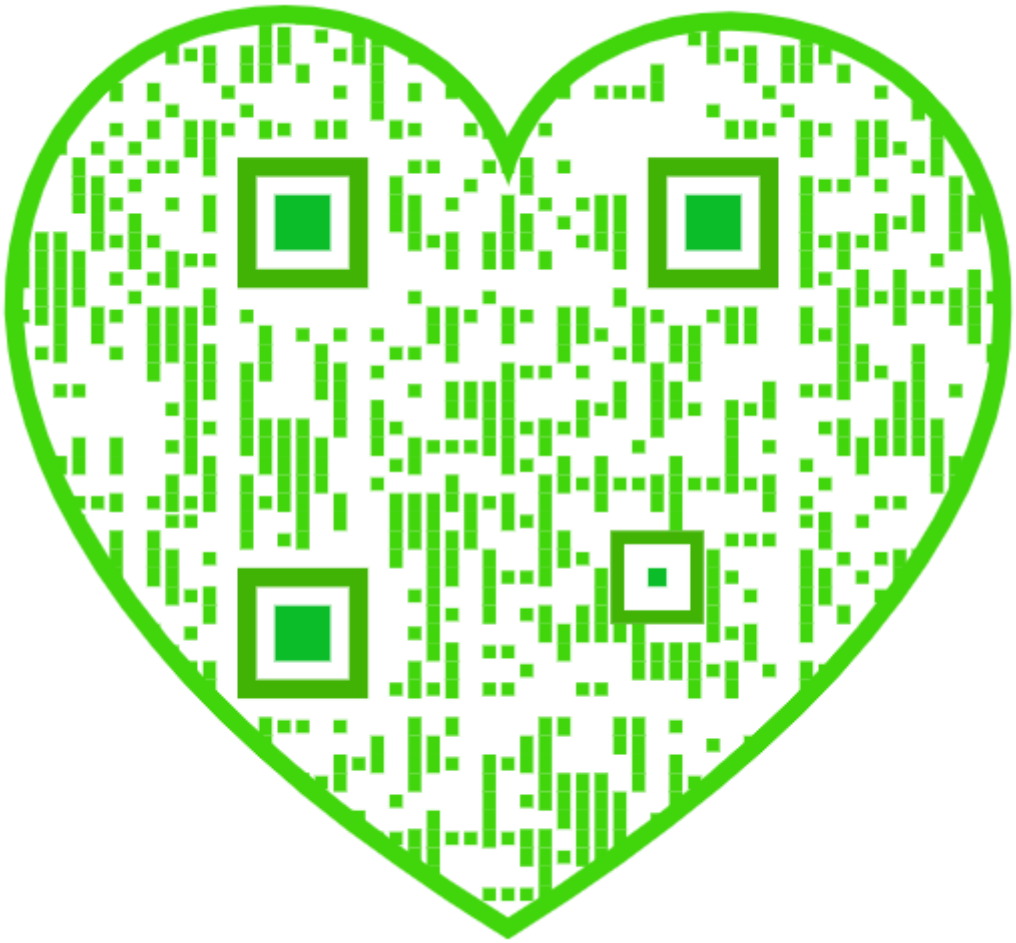

OK
Met.k
J1229

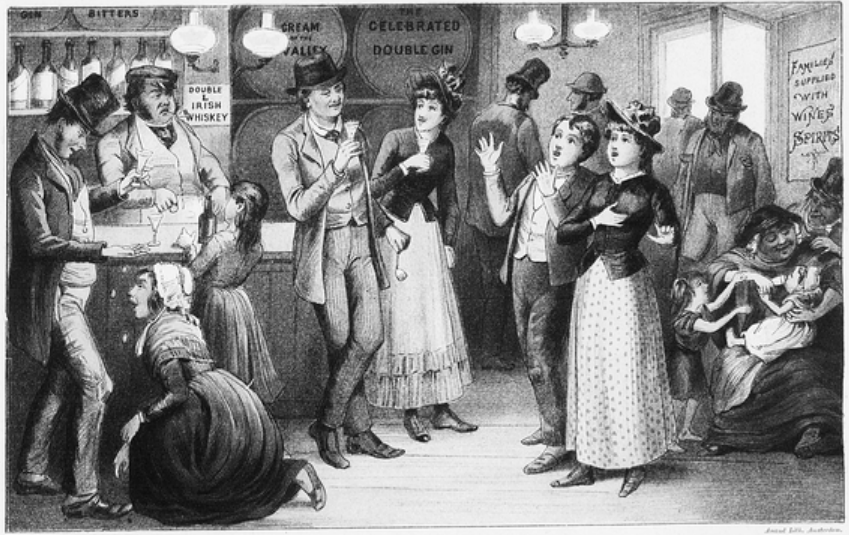

Uitgave van Gebr. Kocker, Amsterdam.

Geen vaderhand beschermt het kroost,
Geen moedertrouwe waakt,

Is 't wonder dan dat Satans list
Het tot zijne offers maakt?

Uitgave van Gebr. Kuster, Amsterdam. Aand Lith. Amsterdam.

Door lokkend lezwaad altijd omringd,
Verderfelijk, voorwaar!

Omoozelen, voorzaagt ge uw lot,
Ge ontvluchttet nog 't gevaar.

Uitgave van Gebr. Kuster, Amsterdam. Aand Lith. Amsterdam.

Bij dans en spel en ruw vermaak,
Heerscht enkel zinnenlust,

De sterke dronk brengt daarbij toch
't Geweten wel tot rust.

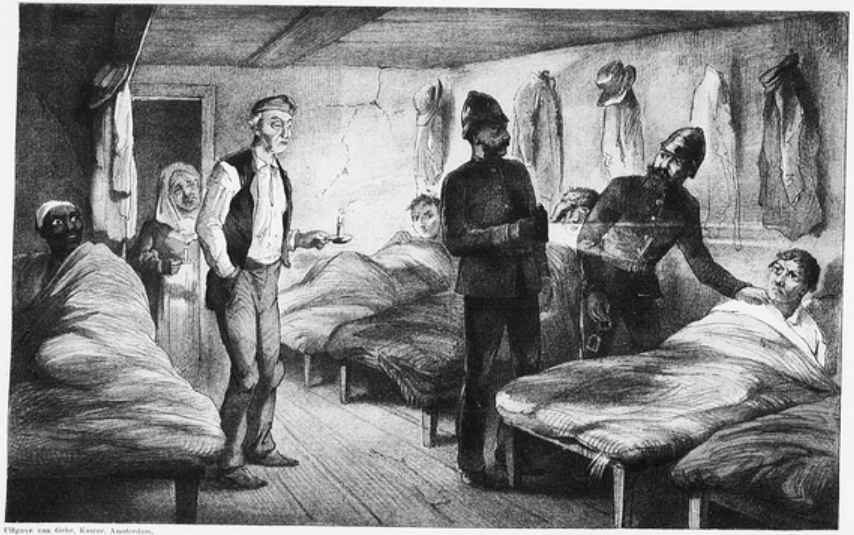

Uitgave van Gebr. Kuster, Amsterdam. Aanst Lith. Amsterdam.

Het oog van de gerechtigheid,
Spiedt ook in douk're nacht,

Dringt door in 't schandlijkst boevenhol,
En houdt steeds trouw de wacht.

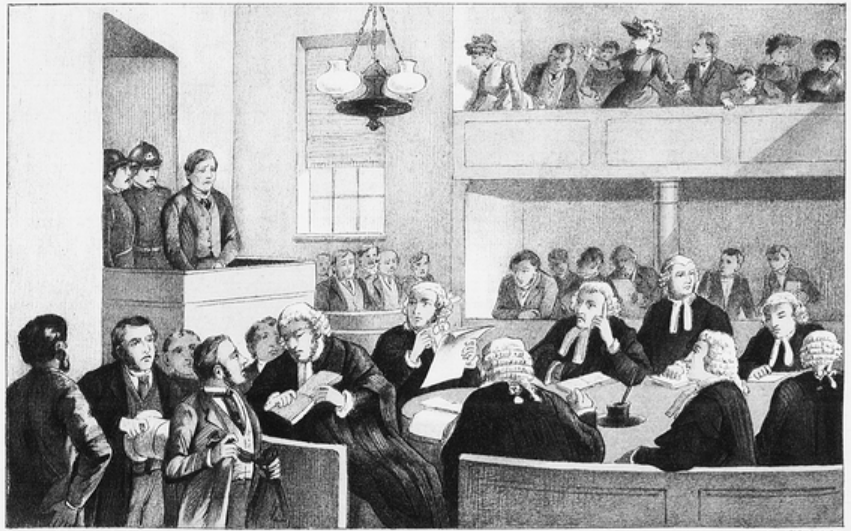

Uitgave van Gebr. Kuster, Amsterdam. Aanst Lith. Amsterdam.

De wet, die orde en recht staag eischt,
Straft wie haar wederstreeft,

Bedenk dit, voor ge u ondoordacht,
Aan 't kwade ooit overgeeft.

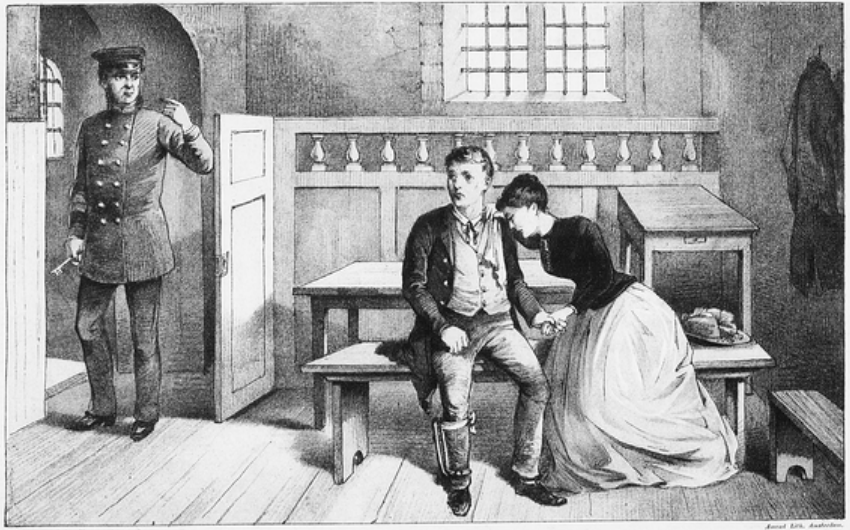

Uitgave van Gebr. Koster, Amsterdam. Amsd Lith. Amsterdam.

Ach, 't scheiden valt altijd zoo hard,
Maar is toch dubbel zwaar,

Als men niet een „tot wederzien"
Mag fluist'ren tot elkaar.

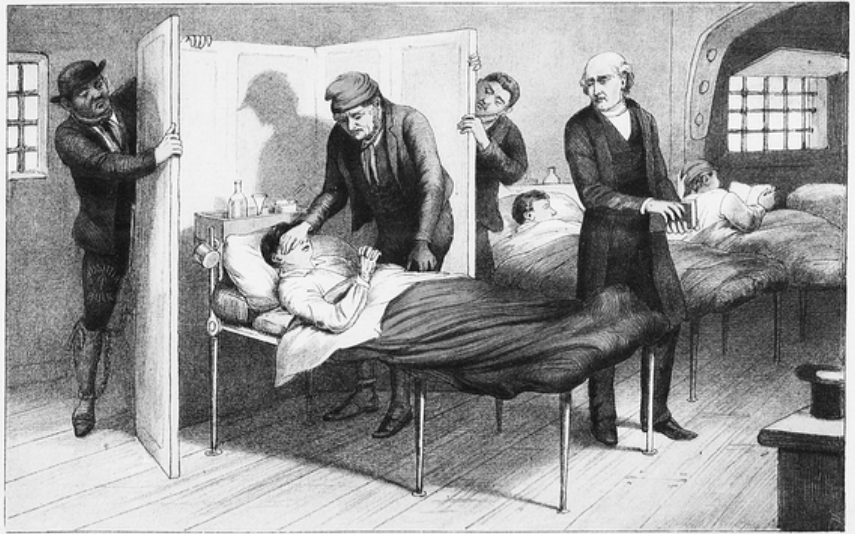

Uitgave van Gebr. Koster, Amsterdam. Amsd Lith. Amsterdam.

't Is droevig als men sterven moet
Te midden zijner jeugd,

Maar droeviger wanneer men niet
Gestreefd heeft naar de deugd.

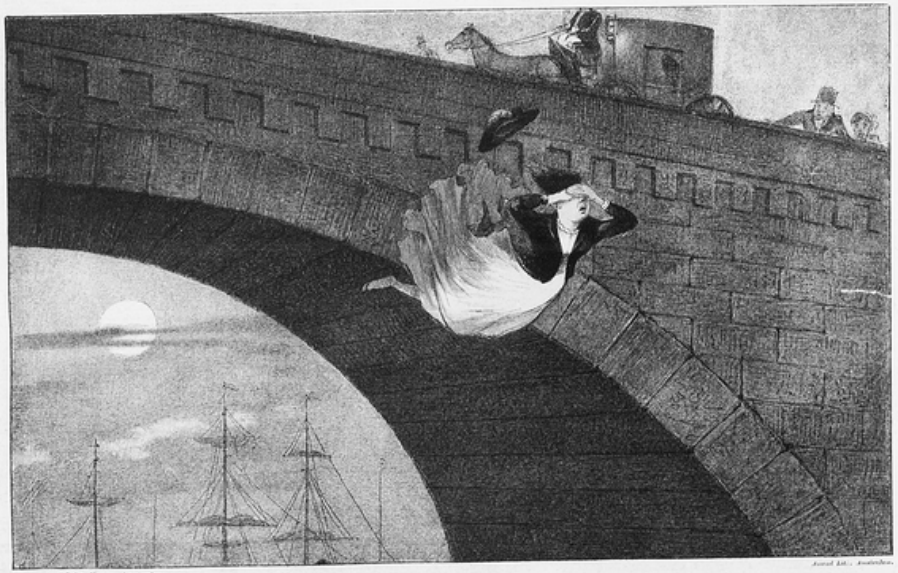

Uitgave van Gebr. Koster, Amsterdam.

De handen aan zich zelf te slaan
Is vreeselijk voorwaar,

Maar wie er zonder zonden is,
Werp' d'eerste steen op haar!

STADSBIBLIOTHEEK HARLEM LEESZAAL

De Kinderen van den Dronkaard.

Aandachtige lezer en lezeres, wij zouden u gelukkig rekenen, zoo gij nimmer gelezen of gehoord hadt van den handel in blanke slavinnen. De eerloozen, die zich met dien laaghartigen handel inlaten, zijn helaas hoogst zeldzaam door de wet te bereiken. Listig en geslepen drijven zij hun vloekwaardig bedrijf bij voorkeur in de volkrijkste steden. Ook op Bertha, de zwervende dochter des dronkaards, had dit gespuis het oog geslagen.

Zij moest en zou, hoe 't ook ging uit Amsterdam naar Londen gevoerd worden, om in de grootste wereldstad ten onder te gaan.

't Viel den vogelaar niet moeielijk het kind te overreden hem te volgen. Hij had haar zooveel schoons, zooveel heerlijks, zulk een leven van genot voorgespiegeld, dat het meisje geen oogenblik aarzelde om de reis te ondernemen. Johan, haar broeder, moest haar echter vergezellen.

Terwijl een der mannen, die Bertha tot het offer van hunne laaghartige hebzucht hadden bestemd met de beide kinderen op reis ging, bleef de andere in Neerland's hoofdstad achter om te pogen nieuwe onnoozelen te verschalken.

Weldra landde het drietal aan in de groote stad van 't vreemde land. De kinderen, ofschoon aan 't woelige, bewegelijke, ruwe leven gewoon, gevoelden zich toch geenszins op hun gemak in de nieuwe omgeving. Dewijl zij niets van de taal verstonden, maakte de bedrijvigheid der bewegelijke stad op hen geen prettigen indruk.

De geleider bemerkte het zeer goed, dat de kinderen zich niet op hun gemak gevoelden en voerde hen daarom naar een der voorsteden, in de Eastend, waar hij hen eene inrichting, binnenleidde, ruim zoo afschuwwekkend als de ergste Amsterdamsche kroeg.

Daar werden de kinderen van spijs en drank voorzien. Vooral in het toedienen van pittig bier en alcoholische dranken, was Bill Maitland, zooals de zielenverkooper heette, niet karig.

Naarmate Bertha en Johan meer dronken, week hun schuwheid en weldra waren zij zoo opgewekt, dat zij lustig begonnen te zingen.

De bezoekers van het drinkhuis schenen met dit zingen bijzonder ingenomen te zijn, ofschoon zij natuurlijk de woorden niet verstonden. Toch oefenden de frissche stemmetjes eene machtige bekoring uit.

Nadat zij nogmaals een lustig wijsje hadden laten hooren, vroeg Bill Maitland om eene inzameling voor de arme zwervende kinderen te mogen houden.

Dit voorstel vond algemeen bijval.

Tal van pennys en halve pennys werden in Bill's hoed gestort voor de kinderen.

Weer werd gezongen en weer gedronken, tot zeer laat in den nacht.

Vermoeid en half bedwelmd togen de kinderen, door den geleider meegetroond, naar een der meest beruchte wijken der groote wereldstad.

Daar werden zij eene inrichting binnengeleid, waar de meest verdorven zeden heerschen. Het schouwspel van het aanstootelijkste werd den kinderen voor dien nacht gespaard.

Eerst laat in den ochtend wekte Bill zijne arme slachtoffers en liet hen een ontbijt verstrekken. »John," begon hij daarna tot den knaap, »ik heb je beloofd om je hier in Londen een goede toekomst te verzekeren; ook het welzijn van je zuster wil ik bevorderen. 't Spreekt echter, dat je allereerst de taal moet leeren spreken en verstaan, anders is hier weinig voor jelui te beginnen. Ik zelf wil beproeven je 't een en ander van het Engelsch te leeren; eene dame, een mijner kennissen, zal je zuster wel op de hoogte brengen."

Johan knikte zwijgend, alsof hij zeggen wilde dat 't zeer juist was wat Maitland tot hem zeide.

»Komaan," ging Bill voort, »gedurende den tijd van het onderwijs kunnen wij wel eene wandeling maken, je leert dan meteen Londen wat kennen en komt tegelijkertijd op de hoogte van de taal." De knaap volgde gedwee. Kostte 't hem in den aanvang moeite de woorden, die hem voorgezegd werden, na te zeggen en te onthouden; hij was vlug genoeg van bevatting om er iets van vast te houden.

Het onderricht werd onafgebroken voortgezet. Bertha ontving, kort na het vertrek van haren broeder eene juffrouw bij zich, die in gebroken Nederlandsch te kennen gaf, dat zij haar onderricht in het Engelsch zou geven. De bewuste dame, blijkbaar van niet veel meer dan twintigjarigen leeftijd, zag er veel ouder en niet minder verdorven uit. Het onervaren meisje was evenwel nog te onnoozel om van dit alles veel op te merken. Zij vond 't in hare eenzaamheid gezellig, dat zij iemand bij zich had met wie zij wat kon praten.

Even als haar broeder slaagde Bertha er in van de voorgezegde woorden er eenige te onthouden.

Tegen den avond keerde Johan met Bill terug. Men gebruikte het middagmaal en toog, toen het donker was geworden, naar een aangrenzend lokaal, waar zich allengs mannen en vrouwen vereenigden om den tijd met drinken en spelen door te brengen.

't Was niet ongelukkig voor de kinderen dat zij nage noeg niets van de Engelsche taal verstonden. Er werden door bezoekers en bezoeksters woorden gebezigd, die in één woord afschuwelijk mochten heeten.

Bill liet aan Bertha en Johan weer groote hoeveelheden bier en sterken drank verstrekken. »Komt," zei hij tot de kinderen, »nu nog eens je mooiste liedjes gezongen!"

Aanstonds voldeden zij aan dien wensch en toen Bill eene inzameling voor de vreemde kinderen ging houden, waren de giften weer niet onbeduidend. Een der spelers wenkte Johan en sprak in zeer slecht Hollandsch; »Laat ik je nu 't kaartspelen eens leeren!" De knaap gaf gevolg aan de uitnoodiging en was weldra zoo in het spel verdiept, dat hij er niets van bemerkte hoe zijne zuster, aan wie tijdens hij zich met de spelers bezig hield, groote hoeveelheden be-

dwelmende dranken werden verstrekt, door de dame die haar taalles zou geven werd meegetroond naar buiten. Het arme meisje werd als blanke slavin weggevoerd naar een der beruchtste huizen van White-Chapel.

»Nu zal ik je eens netjes leeren dansen, sprak de afschuwwekkende nimf, die de jeugdige Hollansche in het hol des verderfs had binnen geleid. In een soort van zinnenbedwelming volgde Bertha haar slechte genius en betrad voor 't eerst een verblijf, waar nog grooter zedeloosheid de boventoon voerde dan in eenig lokaal waar zij nog was geweest.

Arm kind! uw val schijnt onvermijdelijk!

Vaders en moeders bedenkt welk eene groote verantwoordelijkheid er op u rust om uw kroost tot deugdzame menschen op te voeden. Bedenkt bovenal dat uw voorbeeld oneindig meer uitwerkt dan het woord. Hoedt u vooral voor de macht van den sterkendrank. Wie zich aan de flesch overgeeft bewerkt het begin van het einde.

Weldra was Bertha, de dochter van den dronkaard ingewijd in de beginselen der danskunst. Door hare verleidster werd zij op de tonen der dansmuziek tusschen de walsende mannen en vrouwen rondgezwaaid, zoolang tot zij vermoeid op een der rustbanken langs den wand van het lokaal neerviel.

Daar trad een soort heer op haar toe, die sinds lang zijne blikken op het onervaren jeugdige meisje gevestigd had gehouden. Hij onthaalde haar en hare valsche vriendin, op punsch.

Nadat Bertha van de eerste dansproef wat bekomen was, nam de heer de verdere leiding van het meisje op zich en voerde haar weldra op de tonen der muziek het danslokaal rond.

Deze heer was een dier eervergeten wellustelingen, die meenen dat hun geld hen 't recht geeft tot de grootste euvelladen.

Den volgenden dag onving Bill Maitland het zondeloon. Door zijn hebzucht was eene blanke slavin meer ten onder gebracht. Haar jeugd was voor immer verwoest.

Johan speelde en dronk zoolang, totdat hij met 't hoofd op de armen geleund voorover zonk en met een roes aan in het hol werd achtergelaten. Toen hij den volgenden dag met zware hoofdpijn ontwaakte, was het eerste vragen naar zijne zuster.

Men deed alsof men hem niet begreep.

Hij zag dien dag noch zijne zuster, noch Bill Maitland.

Tegen den avond betraden weer de gewone bezoekers het drink- en speelhuis. John, wendde zich aanstonds tot Tom, den man met wien hij den vorigen avond had gespeeld en vroeg hem of hij ook wist waar zijne zuster gebleven was. Tom antwoordde ontkennend, doch noodigde Johan uit een glas met hem te drinken. Hij deed zich voor als een vriend van den jongen Hollander, en zeide hem verschillende geheime handigheden te zullen leeren, waardoor hij, als hij maar vaardig en slim genoeg was, op gemakkelijke wijze veel geld zou kunnen verdienen.

De geheime kundigheden bestonden hoofdzakelijk in zakkenrollen. Tom was een der beruchtste pickpockets van Engelands hoofdstad.

't Is ongeveer een jaar geleden sedert Bertha en Johan in Londen zijn gekomen.

Zij hebben elkaar sinds de scheiding niet weer gezien. Het verleidde meisje is voortgedoold op den weg des verderfs en ook Johan heeft meer geleerd dan alleen de Engelsche taal. Niet alleen is hij een der grootste drinkers maar ook een der ervarendste pickpockets geworden.

Weer zijn drie jaren voorbij gegaan.

Broeder en zuster hebben elkander niet wedergezien. Wederkeerig wordt aan elkanders dood geloofd, ofschoon zij zelden aan elkaar denken. Tom is de onafscheidelijke makker van den diep gezonken Johan geworden. De slimme Engelschman doet niet zelden zijn voordeel met de vermetele roekeloosheid van den jeugdigen Hollander. De jongeling leeft als een grand seigneur en geeft zich aan allerlei uitspattingen over alsof dit nu eenmaal het hoogste streven van den mensch uitmaakte. Bij herhaling pleegde hij inbraak en het aantal diefstallen door hem begaan, zou hij zelfs bij benadering niet kunnen noemen. Tot dusverre is het hem gelukt de waakzaamheid der politieagenten te verschalken, doch de Londensche détectives wantrouwen hem sinds lang en houden een oogje op den jeugdigen booswicht.

's Nachts houdt hij nu eens hier dan weer daar verblijf. Meestal vindt hij eene slaapplaats te midden van het uitvaagsel der Londensche wereld. In die slaapholen vindt men alle tongen en natiën vertegenwoordigd.

Johan, die alleen bekend staat onder den naam van John Maitland, zijn aangenomen boevennaam, wordt op zekeren morgen door Tom Findler, zijn makker ter zijde genomen in Regents park.

»John," zegt Tom, »John, ik weet een prachtige zaak voor van nacht."

— »Wel, laat eens hooren!" —

»In Aldergatestreet woont een rijke mevrouw. Zij is zoo even vertrokken om eene reis naar Italie te ondernemen. Eene bejaarde huishoudster bewaakt het huis en de achtergelaten schatten."

— Nu, dat kan wel een aardig dingetje worden; ben je goed bekend met het terrein? »Niet geheel, maar dat kunnen wij nader opnemen; laat er ons maar eens heen marcheeren."

De beide spitsboeven dwaalden een paar uren later in den omtrek der woning in Aldergatestreet rond. 's Nachts ging het er op los. Over de daken van eenige anderen huizen heen spoedden zij zich naar de woning waar alleen een oude getrouwe dienstbode sliep. Door verbreking van een dakraam verschaften de misdadigers zich de toegang tot het huis. Zij vermoedden zelfs niet dat hunne gangen bespied werden, doch een paar détectives, die de schurken reeds 's morgens om de woning hadden zien dwalen, waren hen den geheelen dag op de hielen gebleven.

Nauwelijks waren zij begonnen met het verbreken der sluiting van eene kast, of de oude dienstmaagd ontwaakte. Tom greep haar bij de keel om 't scheeuwen te beletten doch hield haar zoolang vast, tot het arme slachtoffer verworgd aan zijne voeten viel. Johan roofde in dien tusschentijd alles wat onder zijn bereik kwam. De buit was aanzienlijk. Juist toen zij er mede wilden heengaan vernamen zij eenig gerucht op den zolder. Zij begrepen dat het de politie moest zijn. Door de voordeur snelden nu de dieven heen, met achterlating van al het geroofde. Een der agenten schoot op de vluchtelingen en trof Tom doodelijk. Johan ontkwam, spoedde zich naar het verblijf waar hij gewoonlijk den nacht doorbracht, doch was nog niet lang in bed of de politie kwam hem gevangen nemen.

't Was een zeer geruchtmakende zaak. Een moord, ver-

gezeld van inbraak, midden in de city, was iets dat zelfs in het aan misdrijven zoo rijke Londen, algemeen de aandacht trok.

Tom Findler overleefde zijne verwonding slechts een paar uren. Hij had nog even tijd om te bekennen dat zijn makker onschuldig was aan den gepleegden moord. Toen blies de misdadiger den laatsten adem uit.

Er was een ontzettende toeloop van nieuwsgierigen, toen de zaak van John Maitland, wiens juiste naam zelfs aan den rechter nog onbekend was, moest dienen.

Trouwens hadden de nieuwsbladen er niet weinig toe bijgedragen om de nieuwsgierigheid te prikkelen. Er werden zulke gruweldaden van den jeugdigen gevangene verhaald, dat 't zelfs de flegmatiekste Engelschman de haren te bergen deed rijzen.

Even als elders, worden de rechtszittingen in Engeland, vooral wanneer er eene crimineele zaak behandeld wordt, ook druk bezocht door zekere klasse van vrouwen.

Ook nu was de tribune voor het grootste deel met dergelijke wezens gevuld. Bertha, die zelden het verblijf van ontucht en zonde verliet, had door bemiddeling van den ellendeling, die zich nog altijd als haar beschermer voordeed, ook eene toegangskaart gekregen. Nauwelijks echter had zij den misdadiger aanschouwd, of zij slaakte een gil.

Maar al te goed had zij den dood gewaanden broeder herkend. De ongelukkige zuster, van wie de getuigen harer bezwijming geloofden dat zij tot den misdadiger in andere betrekking dan die van bloedverwantschap bestond, werd uit de gerechtszaal geleid.

Het verhoor nam een aanvang. Johan zag er vervallen en ziekelijk uit. De gevangenschap had vernietigend op zijn, door allerlei uitspattingen verwaarloosd lichaam, gewerkt.

Hij antwoordde zonder eenig verwijl op alle vragen welke tot hem gericht waren en bekende volmondig zijn schuld aan het misdrijf.

Alleen betuigde hij geheel onschuldig te zijn aan den moordaanslag op de huishoudster. Ditzelfde was trouwens reeds door den stervenden Tom verklaard.

Bij het verhaal dat de jeugdige boosdoener van nog andere misdrijven deed, staarden alle aanwezigen den verdorven jongeling met ontzetting aan.

Toen hij evenwel van zijne jeugd, zijne ouders en zuster verhaalde en zijn waren naam noemde, gevoelde ieder medelijden met den ongelukkigen Nederlander, die door de schuld zijns vaders zoo diep gezonken was.

Eindelijk beraadslaagden de rechters en het vonnis luidde, met inachtneming van den jeugdigen leeftijd van den jongeling, zijne deportatie voor twintig jaren naar Botany-baai, eene Engelsche Strafkolonie, waar de veroordeelden een hard lot hebben.

Met ontzetting hoorde Johan zijn vonnis aan. Een geweldige hoestbui overviel den jongeling en een breede stroom bloed ontsprong aan zijn mond.

Dit schouwspel trof alle toeschouwers van dit voorval ten zeerste.

Aanstonds schoten een paar bedienden ter hulp en brachten den zieke gevangene naar de ziekenzaal der gevangenis.

Johan zou Botany-baai nooit zien.

Door de zorgen van de geneesheeren herstelde de veroordeelde weer in zooverre, dat hij andermaal naar de gevangenis teruggevoerd kon worden.

Op zekeren morgen, kort na de veroordeeling van den misdadiger, meldde zich een jong meisje, dat de sporen van een ontuchtig leven op het gelaat droeg, zich bij den directeur der gevangenis aan.

Zij was voorzien van een bewijs, waarbij haar, als zuster van den veroordeelde Johan, een onderhoud met den jongeling was toegestaan. Heviger bewogen dan men het van eene vrouw als zij zou kunnen veronderstellen, trad zij het treurig verblijf binnen. Johan werd in hare nabijheid gevoerd. Hij zag eenigszins verwonderd, toen hij eene dame in zijne tegenwoordigheid bespeurde, maar toen ook herkende hij zijne zuster en met de kreet: »Bertha, lieve zuster," drukte hij haar aan de borst.

»Ach," sprak zij, »als onze goede moeder ons hier eens kon zien!"

De naam van de trouwe verzorgster hunner prille jeugd, van de vrouw die wel goedhartig, maar daarbij zwakkelijk en onontwikkeld was geweest, wekte in eens weer alle oude herinneringen voor broeder en zuster op. Er kwamen snaren in 't gemoed in beroering, die sinds het verblijf in de wereldstad hadden gesluimerd.

De tranen biggelden Johan langs de wangen. Nadat hij zich eenigermate had hersteld, verhaalde hij aan Bertha, hoe hij van zijne medegevangenen had vernomen, dat eene veroordeeling tot deportatie naar Botany-baai, al was 't dan ook voor twintig jaren, vrij wel gelijk stond met levenslange verwijdering. Meestal werden misdadigers levenslang tot ballingschap veroordeeld. Bijna nooit keerde er een weer, die tot tijdelijke verwijdering was veroordeeld.

De zuster moest nu, op Johans verlangen, verhalen wat haar wedervaren was, sedert zij van elkander verwijderd waren geworden.

Voor de eerste maal sinds zij haar zedeloos leven leidde, kleurde een blos van schaamte hare wangen.

Hoe misdadig de broeder ook mocht zijn, toch kostte het haar moeite hem hare ontmoetingen en val te bekennen.

»Ach, Johan," sprak zij, had vader toch nimmer zijn toevlucht tot de flesch genomen, hoe geheel anders zou 't met ons gegaan zijn. Thans zijn wij beide misdadig, diep in allerlei ellende verzonken."

— Ja, 't is zijn schuld, — barstte Johan wrevelig los, »'t is zijn schuld dat wij tot het uitvaagsel van het menschdom behooren. Moge zijne nagedachtenis gevl...."

Bertha legde haar hand den broeder op den mond om dat verschrikkelijk woord tegen te houden.

Inmiddels drongen de gevangenbewaarders er op aan, dat de zuster zich verwijderen zou; de tijd, tot het onderhoud toegestaan, was reeds lang overschreden.

Lang en innig hielden zij elkaar omarmd en de tranen van broeder en zuster vloeiden in elkaar. Snikkend werd het meisje weggeleid en in vertwijfeling bleef de ongelukkige Johan achter.

De scheiding van de ongelukkige zuster verhaastte het naderend einde van den gevangene. Nauwelijks was Bertha weer op straat of Johan zakte in elkaar. De ongelukkige was andermaal door eene bloedspuwing overvallen. Medelijdend werd hij verpleegd door de mannen, die getuigen waren geweest van het afscheid tusschen broeder en zuster.

Toen de geneesheeren den veroordeelde op nieuw onderzochten, zagen zij dat het einde van den jeugdigen misdadiger niet lang meer op zich zou laten wachten.

De uitspattingen van allerlei aard hadden het, van nature krachtig gestel, al te zeer ondermijnd. De ontroering door het afscheid teweeg gebracht, had de toestand zoodanig doen verergeren, dat nu geen herstel meer mogelijk geacht werd.

Den volgenden dag verscheen er een geestelijke aan Johan's sponde die hem liefderijk en ernstig toesprak. Hij wees den zieken jongeling op den Heiland en Middelaar, die zijn leven had gegeven om anderen voor eeuwig gelukkig te maken; troostte hem met een leven na dit leven en trachtte het lijden van den ongelukkigen knaap zoo veel mogelijk te verzachten.

De lijder zag hem intusschen met vragenden blik aan. Hij verstond van al deze woorden niets en begrijpen deed hij ze nog minder.

Toen vroeg de godsdienstleeraar of zij niet eens samen wilden bidden.

»Bidden, bidden! wat is dat?" sprak de zieke met zwakke stem.

— Hoe, weet ge niet eens wat bidden is, ongelukkige! Hebt ge dan nooit gebeden; is dat u te huis door uwe moeder dan nooit geleerd?

Johan dacht een wijle na. Toen herinnerde hij 't zich weer, hoe hij, als een zeer klein knaapje van zijne moeder een gebedje had geleerd, hetwelk hij moest opzeggen voor den eten en ook als hij naar bed werd gebracht.

Dat was voor hem lang, zeer lang geleden, lang voor den tijd dat zijn vader door de flesch den ondergang van zijn gezin was beginnen te bewerken.

De zieke zuchtte diep bij 't terugdenken aan dien gelukkigen tijd. Aandachtig bleef hij luisteren naar de troostwoorden van den geestelijke en toen deze besloot met een innig vroom gebed, werd de zieke zoo rustig en kalm als hij in lang niet was geweest.

Met blijdschap zag hij dagelijks de welmeenende godsdienstleeraar aan zijne sponde verschijnen, om naar hem te kunnen luisteren en met hem te bidden. Intusschen namen de krachten van den gevangenen snel af en werd zijn einde ieder oogenblik tegemoet gezien. Bij 't laatste bezoek dat de geestelijke hem bracht sprak deze zoo gemoedelijk, dat niet alleen Johan er door getroffen werd, maar ook een medegevangene met een ernstig gelaat bleef luisteren en eindelijk in tranen losbarstte. 't Was hem voornamelijk te wijten, dat de kinderen van den dronkaard zoo diep ellendig waren geworden. Deze man was Bill Maitland, die om zijne vele booze daden eindelijk in den kerker boette. Hij beleed alles aan den godsdienstleeraar en smeekte Johan om vergiffenis voor 't geen hij jegens hem en zijne zuster misdaan had.

Grootmoedig vergaf de stervende den booswicht, die hem zooveel leed had berokkend. Eenige oogenblikken later scheidde Johan kalm uit het leven. De vriendelijke hand eens vreemden sloot hem de oogen.

Bertha, in het verblijf van wuftheid en zonde weergekeerd, had al spoedig den eersten indruk vergeten, door het weerzien en het scheiden van den broeder bij haar teweeggebracht.

Weldra leefde zij weer in haar zinbedwelming voort en zonk al dieper en dieper in de poel der ellende. 't Ongelukkige wezen, de dochter eens dronkaards en de zuster eens misdadigers, stond ook geheel alleen in de wereld.

Weer is een jaar voorbij gegaan.

Bertha is niet alleen zedelijk maar ook lichamelijk diep ellendig geworden. Een ongeneeslijke ziekte heeft het offer der zonde aangetast. Door en door verdorven sleept zij zich

met moeite en pijnen voort van den eenen dag op den andere.

't Leven is haar een last geworden en de dood zou voor de arme gevallene eene uitkomst zijn.

De herfst was in het land en stortte reeds vroegtijdig mist en regen uit over Londen.

Op een der donkerste herfstnachten, waardoor de wereldstad in dikken mist is gehuld, slaipt eene vrouwelijke gestalte met moeielijke schreden langs de Towerkade voort.

Zij is in het luchtig gewaad der ontuchtige vrouwen gekleed en ziet schuchter onderzoekend om zich heen, als vreesde zij bespied te worden.

De anders zoo volkrijke straten zijn thans echter verlaten en somber. Ook op de Londen Bridge, de drukste brug der wereldstad, waar 't verkeer overdag het levendigst is, ontwaart zij geen mensch die op haar let.

In het midden der hooge brug houdt zij stand, beklimt den steenen leuning en staart een oogwenk in de zwarte diepte onder zich. Daar, op dat punt, hebben reeds honderden levensmoeden een eind gemaakt aan hun jammervol bestaan. Nog eens ziet zij om zich, blikt weer in de diepte, slaat dan de handen voor de oogen en stort zich voorover in de Theems. Een nachtwandelaar die juist de plek passeert waar zij gestaan heeft riep met een kreet om hulp, doch de stroom geeft zelden levenden weer, die er zich moedwillig hebben ingeworpen. Den volgenden morgen werd het lijk van de ongelukkige Bertha, ver van de plaats waar zij zich in het water had gestort, gevonden en door de politie begraven.

De kinderen van den dronkaard waren hunne ouders in den dood gevolgd.

En wie zal haar nu oordeelen? Wie onder de menschen zonder zonde is, werpe de eerste steen op haar!

Mannen en vrouwen van Nederland, nog altijd klinkt Kaïns vraag »ben ik mijn broeders hoeder" in de wereld. Ook tot ons is die vraag gericht, en ik meen dat er door iedereen van ernstigen zin bevestigend op geantwoord dient te worden. Zeker zijn wij de hoeders onzer medemenschen, die te zwak of te onnadenkend zijn om zich aan de macht van den drankduivel te ontworstelen.

Gordt u dan aan en strijdt mede tegen den algemeenen vijand. Hoe ook uwe godsdienstige overtuiging zij, niets verhindert u om mede te arbeiden tot beteugeling van het kwaad, hetwelk de sterke drank ook in ons vaderland sticht.

Mannen en vrouwen van Nederland, staat dan schouder aan schouder in den strijd tegen den drankduivel. Waarlijk, dan strijdt gij een goeden strijd!